

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 май 2021 г.
(OR. en)

9048/21

LIMITE

COMPET 387
MI 379
JAI 586
TELECOM 221
CT 71
PI 40
AUDIO 57
CONSOM 124
CODEC 746

Междуинституционално досие:
2020/0361(COD)

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	8150/21
Относно:	Борбата с незаконното съдържание онлайн в контекста на предложението за законодателен акт за цифровите услуги – Ориентационен дебат

I. Обосновка и актуално състояние

На 15 декември 2020 г. Комисията представи законодателен пакет за цифровите услуги, който включва предложение за регламент относно единния пазар на цифрови услуги (законодателен акт за цифровите услуги)¹ и предложение за регламент относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор (законодателен акт за цифровите пазари)².

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1608117147218&uri=COM%3A2020%3A825%3AFIN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?qid=1608116887159&uri=COM%3A2020%3A842%3AFIN>

Неотдавна приключи първото четене на предложението за законодателен акт за цифровите услуги в работна група „Конкурентоспособност и растеж“, която го разглеждаше от декември 2020 г. Повечето делегации все още поддържат резерви за разглеждане по текста. На заседанието на Съвета по конкурентоспособност от 27 май 2021 г. беше представен доклад за напредъка, а през юни, след разглеждането на първия кръг от бележки от държавите членки, се очаква да бъде представен първият преработен от председателството текст.

Предложението за законодателен акт за цифровите услуги съдържа разпоредби, които са от голямо значение за областта на правосъдието. То повдига въпроса за правилния баланс между премахването на незаконно съдържание и защитата на основните права, по-специално свободата на изразяване, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз и в Европейската конвенция за правата на човека. То включва още процедурни правила за премахването на незаконно съдържание³ онлайн и гаранции за потребителите, чието съдържание е било погрешка заличено от междинни доставчици на услуги. Следователно целта е да се насърчи промяна в системата за откриване и премахване на съдържание, което се счита за незаконно, като се определят задължения за надлежна проверка за доставчиците на услуги, за да се гарантира, че са въведени ефективни процедури за борба с незаконното съдържание, както и за справяне със системните рискове, когато става въпрос за много големи платформи.

Друг важен аспект на предложението засяга по-тясното сътрудничество със и между компетентните публични органи, докато останалите аспекти, които могат да бъдат от значение за областта на правосъдието, са териториалният обхват, компетентността и трансграничните последици, както и връзката и взаимодействието между законодателния акт за цифровите услуги и други съществуващи инструменти (например Регламент (ЕС) 2021/784 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за борба с разпространението на терористично съдържание онлайн и проектите за инструменти относно електронните доказателства, както и Директива 2011/93/ЕС от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография).

Във връзка с това португалското председателство на Съвета реши да включи точка относно предложението за законодателен акт за цифровите услуги в дневния ред на неформалната видеоконференция на министрите на правосъдието, която се проведе на 11 март 2021 г. По този повод няколко държави членки изразиха становище, че е необходимо тясно сътрудничество със структурите, занимаващи се с конкурентоспособността, така че разпоредбите, които са от значение за правосъдието, да бъдат адекватно взети предвид по време на преговорите. Председателството заключи, че е от съществено значение Съветът по правосъдие и вътрешни работи да продължи да следи текущия дебат.

³ [„Незаконно съдържание“ означава всяка информация, която сама по себе си или във връзка с дадена дейност, включително продажбата на продукти или предоставянето на услуги, не е в съответствие с правото на Съюза или правото на държава членка, независимо от конкретния предмет или естество на това право \(член 2, буква ж\).](#)

На неформалното заседание на Координационния комитет в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (CATS) на 10 май 2021 г. председателството отново подчерта, че предложението за законодателен акт за цифровите услуги е изключително важно за областта на правосъдието и вътрешните работи. Последва плодотворно обсъждане на актуалните въпроси относно заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание и заповедите за предоставяне на информация (членове 8 и 9 от предложението) и относно уведомяването за подозрения за престъпления (член 21 от предложението). Сред делегациите беше застъпено становището, че като минимум правилата, залегнали в членове 8 и 9, биха могли да бъдат полезно изяснени, и бе подчертана необходимостта да се гарантира, че формулировката на предложения регламент е ясна за всички заинтересовани страни по отношение на неговото въздействие върху наказателното правосъдие. По този въпрос Комисията отговори, че по същество предложеният регламент е *lex generalis* и че определените в него условия и изисквания за заповедите не засягат други актове на Съюза, включително в областта на наказателното правосъдие, които предвиждат сходни системи за действие срещу определени видове незаконно съдържание или за предоставяне на информация в конкретни сектори (член 1, параграф 5, член 8, параграф 4 и член 9, параграф 4). Освен това много делегации отправиха критики към формулировката на член 21 и отбелязаха, че понятието „тежки престъпления, при които има заплаха за живота или безопасността на хората“, не е определено в проекта за регламент и може да доведе до правна несигурност.

Актуалното състояние по тези въпроси е изложено по-долу.

II. Заповеди за предприемане на действия срещу незаконно съдържание и заповеди за предоставяне на информация (членове 8 и 9)

Целта на тези разпоредби е да се установят някои минимални елементи, които трансграничните заповеди (разпоредбите ще се прилагат и за националните заповеди) за предприемане на действия срещу незаконно съдържание или за предоставяне на информация, трябва да съдържат. Тези заповеди могат да бъдат адресирани пряко от компетентен орган в държава членка до доставчик на услуги в друга държава членка. Предложението за законодателен акт за цифровите услуги цели още доставчиците на услуги да бъдат задължени да информират издаващия орган за предприетите действия. Самото предложение за законодателен акт за цифровите услуги не предвижда правно основание за издаване на заповедта, нито за нейното принудително изпълнение. Поради това основанието за издаване или изпълнение на заповедта може да произтича от законодателството на Съюза *lex specialis* или от националното право. Предложението за законодателен акт за цифровите услуги съдържа хармонизирани правила относно изпълнението на задължението на доставчика на посреднически услуги да предоставя обратна информация във връзка със заповедта.

Бяха повдигнати въпроси дали следва да се предвиди краен срок за това изискване за обратна информация, като се има предвид, че крайните срокове за премахване на конкретно незаконно съдържание, или за предоставяне на конкретни елементи информация ще бъдат предмет на основните национални закони и на законодателството на Съюза, въз основа на които се издават заповедите (които може да се различават значително в зависимост от вида на съдържанието или на законодателния акт).

Освен това беше обсъдено дали е целесъобразно доставчиците на услуги да бъдат задължени да спазват тези заповеди. Въпреки това беше отбелязано също, че заповеди от този вид вече могат да са задължителни по силата на законодателство *lex specialis* или на националното право и законодателният акт за цифровите услуги може да не е подходящият инструмент за такива оправомощаващи разпоредби, като се има предвид хоризонталният му характер. Някои от повдигнатите въпроси могат да бъдат решени чрез по-ясно формулиране на постановителните разпоредби и съображенията в предложението за законодателен акт за цифровите услуги.

По-специално опасенията във връзка с точното въздействие на формулировката „не засягат“ в член 8, параграф 4 и член 9, параграф 4 относно националното наказателно процесуално право в съответствие с правото на Съюза показват, че би могло допълнително да се изясни формулирането на нова система за заповеди, за да се гарантира, че съществуващите инструменти на ЕС за съдебно сътрудничество не са засегнати, що се отнася до действията срещу незаконното съдържание.

Някои делегации подчертаха също необходимостта да се поясни, че член 9 не следва да се прилага за заповедите за предоставяне и за запазване на електронни доказателства, както се предлага в проекта за регламент относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси. Макар от член 1, параграф 5 от предложението за законодателен акт за цифровите услуги да става ясно, че проекторегламентът относно заповедите за предоставяне и за запазване на електронни доказателства ще се счита за *lex specialis*, би могло да се поясни, че член 9, параграф 4 също не засяга въпросния регламент.

III. Уведомяване за подозрения за престъпления (член 21, параграф 1)

В член 21 от предложението за законодателен акт за цифровите услуги се предвижда накратко, че онлайн платформата трябва незабавно да информира съответните правоприлагащи или съдебни органи за подозрението, че се извършва или има вероятност да се извърши тежко престъпление, при което има заплахата за живота или безопасността на хората, и предоставя цялата съответна налична информация.

Тази разпоредба също поражда опасения, по-конкретно по отношение на своя обхват. Бяха повдигнати въпроси дали има разумна обосновка за освобождаването на малките и микро онлайн платформи от задължението да информират компетентните органи за тежки престъпления, при които има заплахата за живота или безопасността на хората.

От друга страна, в този член се посочва само, че органите следва да бъдат информирани „незабавно“, без да се посочва точен срок за това задължение за предоставяне на информация.

Освен това може да се сметне за необходимо да се поясни кои „тежки престъпления, при които има заплахата за живота или безопасността на хората“, са обхванати от задължението за информиране, например като се добави списък на съответните престъпления или като в съображение бъдат дадени допълнителни примери.

IV. Въпроси към министрите

С оглед на изложените по-горе въпроси, министрите се приканват да споделят своите виждания от гледна точка на наказателното правосъдие по следните въпроси:

- а) Смятате ли, че следва да се направят подобрения в езика на предложението за законодателен акт за цифровите услуги, за да се отговори на опасенията по отношение на членове 8 и 9, които са от значение и за областта на правосъдието? Ако е така, какви специфични аспекти следва да бъдат предвидени?**
- б) Що се отнася до член 21, смятате ли, че е от съществено значение да се изясни обхватът, и по-специално за целите на предложението за законодателен акт за цифровите услуги понятията „тежко престъпление, при което има заплахата за живота или безопасността на хората“ и „незабавно“?**